PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA SLOVENSKO PRIMORJE

UREDNIŠTVO IN UPRAVA trg GOLDONI 1, I NAD. Telefoni: Uredništvo 93-806 in 93-808 — Uprava 93-807
Rokopisi se ne vračajo.
OGLASI pri Upravi od 8.30 do 12 in od 15 do 18 - Tel. 93-807
CENE OGLASOV: Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 40 lir, finančni in pravni 60 lir, osmrtnice 70 lir.
NAROČNINA
Cona A: mesečna 240, četrtletna 700, polletna 1300, celoletna 2400 lir; Cona B: 144, 414, 792, 1440 jugolir; FLRJ: 55, 165, 330, 650 din.
Čekovni račun na ime «Ljudska založba»: Trst 11-5156; Reka 45-301; Ljubljana «Primorski dnevnik» — uprava 60-4045-34.

Leto III - Cena 10 lir - 6 jugolir - 2.50 din | TRST sobota, 4. oktobra 1947 | Poštnina plačana v gotovini. Spedizione in abbon postale | Štev. 711

Poslednji izhod za silo

Po dveh letih nenehnega razkrinkavanja razbijaške vloge Delavske zbornice v borbi delovnega ljudstva za dosego sindikalne enotnosti je ljudstvu postalo dovolj jasno, kdo zavira vzpostavitev miru in s tem izboljšanje gospodarskega položaja na našem ozemlju.

Dogodki poslednjega časa pa so ne le še bolj osvetlili.

Oglejmo si jih kar po vrsti:

Zadnji primeri: 1. pasivnost Delavske zbornice ob umoru Milke Vrabčeve in 2. razbijanje enotnega nastopa delovnega ljudstva v protestni splošni stavki, ki jo je izvedla samoobramba in ofenziva delovnega ljudstva proti agentom imperializma, v čigar interesu ni pomiritev duhov in mir na STO — so sami po sebi dovolj zgovorni.

Delavska zbornica je zopet, posnemajoč se starega refrena, proglasila stavko za politično. Tako so opravičili svojo odsotnost. Enotno pa so s tem, kakor že demokrat, napadli Enotne sindikate — kot sindikate, ki naj ne bi delali v korist delovnega ljudstva, pač pa v korist političnih grup, za katerimi naj bi stalo izraslo — komunizem.

Delovno ljudstvo, ki se je v okviru svojih Enotnih sindikatov poslovilo v bran in s protestno splošno stavko obsodilo na prepad vse poskuse razdvajanja prebivalstva s terorističnimi akcijami in ogabnimi zločini — so tako kratko in malo proglasili za napadalca.

Delovno ljudstvo je tako — po njihovem — bilo tisto, ki «zavira pomiritev duhov», ki «zavira produkcijo», ko je v Trstu okoli 25 tisoč brezposelnih?), ki «ne dopušča, da bi bil Trst zopet kot nekdaj» (mnenda v časih, ko je bil še Beograd) itd. itd.

Delovno ljudstvo se — vedno po njihovem — ni branilo pred terorističnimi akcijami, ki naj bi izzvale ugodne pogoje za «divide et impera» stricu Samu, pač pa je «ogrožilo javni red in varnost».

Delovno ljudstvo se tako ni branilo pred tujim pohlepom, delovno ljudstvo se tako ni bortilo, da bi ne gospodar na svoji zemlji, da si samo kroji svojo usodo, da si izboljša gospodarski položaj, da živi samo sebi življenjski standard — ampak se je šlo zopet politiko.

«Politike pa sam bog nas varuj! Ve kar diši po politiki, ne spada v sindikalno borbo — je proti delovnim koristim!»

S svojo lažno argumentacijo, ki je bila že prej precej izpeta, niso uspeli. Ljudstvo je šlo mimo njih.

***

Zateči so se morali k novim aktom, kajti njih «gospodarji» so s tem zacedili resnosti položaja, v katerem so se znašli. «Gospodje so se za-to znova poslužili stare taktike, kadar jim teče voda v grlo.

Praktičen primer procesa proti listu «Il Lavoratore», namesto procesa proti policistom-zločincem nad prebivalstvom Skednja, je dobil zopet novo reprizo. Namesto morilcev Milke Vrabčeve so znašli v zaporih člani tovarniškega odbora ladjedelnice Sv. Marka — obdolženi ustrahovanja. Namesto skrpucanih člančičevskih osladnih fraz ob krsti Milke Vrabčeve — so se pojavila na prvih straneh šovinističnega lista dolga poročila o procesu proti članom tovarniškega odbora. Ves šovinistični propagandni aparat se je znašel na delu za en in isti namen: obrniti pozornost javnosti nihajoče sredine za 180 stopinj, da bi s tem zabrisali sodelovanje ljudstva nad ogabnim zločinom ter svoj popolni «fiasco» pri enotnem nastopu ljudstva.

Delavska zbornica je po nujnosti «gospodarjev» borbe morala prevzeti pri tem svoj levji delež. Člani Delavske zbornice so v boju proti članom tovarniškega odbora pred sodiščem in glasilu «Il Lavoro», ki je organ Delavske zbornice, je to primerno povedalo.

Vseeno Delavske zbornice — sindikalno enotnost — za boj produkcijen za «možnosti dela delavstva» itd. — je dodala svojo krono.

Vendar tudi tu niso uspeli. Ljudstvo je šlo zopet mimo njih. Le nekaterih so še za bilko.

***

Zadnja odkritja v zaslišanjih morilcev Milke Vrabčeve pa so politično grupacijo, ki jo sestavlja tudi «apolitična» Delavska zbornica, — močno zmedle.

Prijatelji so k edinemu izhodu silo, ki jim je še preostal: Zaradi neodgovornega svojih dejanj je eden izmed njegovih stricev umrl v norišnici. Drugemu so zaželi sestavljati antifašistično legitimacijo «ker je, ko je vojna (pomislite, kakšen junak!) strgal svojemu prijatelju sliko s napisom: Bog kaznuj Anton».

To je zadnja poteza komentira prešinje.

Izhod za silo, ki so se ga to pot šovinistične grupacije v in tako posredno v obrambo Delavske zbornice, je preozek. Delavske enotnosti so bliski delavske enotnosti so razkrinkani in preostane jim le en korak — popoln izstop s pozornice javnega življenja.

Delovno ljudstvo jim je že odprlo vrata.

Enotna fronta demokratičnih narodov bo uničila napadalne načrte imperialistov

Izjave predsednika bolgarske vlade Georgija Dimitrova o zločinski vojnohujskaški propagandi ameriških kapitalistov in monopolistov

Praga, 3. — *«Rude Pravo» je priobčilo naslednje odgovore predsednika bolgarske vlade Georgija Dimitrova na vprašanja diplomatskega urednika Andre Simona ob 9. obletnici monakovske pogodbe.*

«Danes se govori o politiki, ki bi mogla privesti do novega Monakova. Ali obstajajo po vašem mišljenju take težnje in kaj je njihovo bistvo? V čem so podobne monakovsk. politiki iz leta 1938 in v čem se od nje razlikujejo?»

«Zgodovina se nikoli popolnoma ne ponavlja. Monakovo iz leta 1938 se ne more ponoviti v enakem obsegu, vendar pa obstojajo analogna razdobja. Kakšen je današnji mednarodni položaj v primerjavi s položajem leta 1938? Tedaj sta Chamberlain in Daladier v imenu Anglije in Francije skušala Hitlerjev napad usmeriti proti Sovjetski zvezi. Soglašala sta z aneksijo Avstrije in izdala Češkoslovaško republiko. Hitler je izkoristil gnusno kapitulacijo angleške in francoske vlade, da je pričel vojno proti Poljski in Franciji, zasužnjil vrsto drugih držav, in na koncu podlo napadel SZ. Monakovska izdaja, za katero nosijo največjo odgovornost tedanji voditelji Anglije in Francije, je odstranila zapreke, ki so ovirale nemški imperializem na poti k totalitarni vojni za nadoblast na svetu. Po porazu hitlerjevske Nemčije, kar je poglavitna zasluga Sovjetske zveze in njene zmagovite armade, znova pripravljajo napadalno vojno, da bi zagospodarili nad vsem svetom. Vendar je razlika v tem, da je bila v dobi Monakova pobuda v rokah nemških imperialistov, sedaj pa je v rokah Američanov. Tedaj so uradni predstavniki Velike Britanije in Francije podpirali Hitlerja, sedaj so pa vodstva teh držav pripravljena, podpreti Trumana.

Razlika v razmerju do leta 1938 je tem, da zavzemajo danes mesto nemških imperialistov ameriški imperialisti, toda danes je končni cilj vzpostavitev nadoblasti nad vsemi narodi sveta in to nadoblasti neke velike države.

Protikomunizem je bil zastor iz dima hitlerjevskega napada pri napadih nemških imperialistov za gospostvo nad svetom. Kakor je znano, je v drugi svetovni vojni protikomunizem doživel katastrofalen polom, komunizma pa nasprotno ne samo niso mogli uničiti, ampak je v osvobodilni vojni pokazal življenjsko silo ljudskih sil in ogromno razširil svoj vpliv in pomen. Njegovi glavni grobarji so se znašli sami v grobu. Kljub temu danes protikomunizem znova izkoriščajo kot zastor iz dima. Jasno je, da si ni mogoče izmisliti nekaj novega, kar bi se razlikovalo od gesla hitlerjevcev, ki so propadli.

Organizacija Združenih narodov in njeno temeljno načelo — soglasnost velesil pri reševanju vprašanj miru in mednarodne varnosti, sta važna zapreka novim težnjam za gospostvo na svetu. Zaradi tega poizkušajo ameriški imperialisti izkoriščati svoje satelite, da bi izpodkopali temelje te organizacije na njenem sedanjem zasedanju.»

«V čem se razlikuje sedanji položaj od položaja v monakovskem razdobju? Kakšno je danes razmerje med monakovskimi in protimonakovskimi silami?»

«Bistvena razlika med položajem v dobi Monakova in današnjim položajem je v glavnem naslednja.

a) Zaradi osvobodilne vloge uživa Sovjetska zveza po zmagoviti protihitlerjerski vojni silen ugled in vpliv v mednarodnem svetu, pridobila si je ogromne vojne izkušnje, enotnost njenih narodov pa je nezlomljiva.

b) Po zaslugi slavne sovjetske armade so bile osvobojene mnoge države izpod fašističnega jarma. Narodom teh držav je dano omogočeno, da so svojo usodo vzeli v lastne roke. Nastale so ljudske demokracije, ki se stalno utrjujejo v državah jugovzhodne Evrope. Pod vodstvom Sovjetske zveze so postale ljudske demokracije resna zapreka za imperialistični napad, in branik miru. To dejstvo je zgodovinskega pomena.

c) Kolonialni narodi se dvigajo proti imperialističnim zasužnjevalcem. Ta borba stalno narašča in je resna zapreka za uresničenje imperialističnih napadalnih načrtov.

d) Delavska in vsa demokratična gibanja so po težkih izkušnjah ki so jih narodi preživeli med surovo vojno, dobila nov polet in se globoko zakoreninila v vseh kapitalističnih državah ter postajajo vedno pomembnejši činitelj za ohranitev miru.

e) Komunisti v mnogih državah niso s svojo hrabro in požrtvovalno borbo proti fašizmu ter zvesto službo svojemu narodu dosegli samo običajnega priznanja, ampak aktivno sodelujejo pri upravi, ponekod so pa tudi na čelu svojih držav. Znali so zediniti demokratične in ljudske sile v ljudski fronti zaradi uničenja ostankov fašizma, zaradi graditve svojih držav in zaščite neodvisnosti in suverenosti svojih držav. Kot izkušeni in zvesti borci so danes na čelu borbe za mir in so v tej borbi močan činitelj.

f) Zadnja vojna je nenavadno močno zaostrila protislovja kapitalizma. Narodom postaja vedno jasnejši zlom kapitalističnega sistema in njegov protiljudski značaj, hkrati pa superiornost socialistične ureditve, ki je tako jasno prišla do izraza med vojno v sovjetskih socialističnih republikah. Milijoni ljudi na svetu jasno vidijo, da je njihova rešitev edino v zmagi socializma.

Iz vsega tega jasno izhaja, da so sile miru in demokracije na svetu mnogo večje, kot so bile v dobi Monakova. Te sile stalno naraščajo, medtem ko sile imperialistične reakcije in hujskačev na tretjo svetovno vojno ne samo ne naraščajo, ampak so tudi obsojene na propad.

Od borbe svobodoljubnih in miroljubnih narodov, od borbe delavskega razreda, kmetov in ljudske inteligence, kakor tudi od aktivnosti komunističnih partij kot činiteljev, ki združujejo demokratične in ljudske sile — od vsega tega je odvisno utrjevanje in zagotovitev stvarnega miru za pokolenje najbližje bodočnosti.

Imperialisti, zlasti ameriški imperialisti, iščejo izhod iz povojnih težav in bližnjih gospodarskih kriz v nadvladi nad čim večjim številom držav, v pripravljanju nove napadalne vojne, predvsem proti največjemu in najmočnejšemu zaščitniku miru, Sovjetski zvezi. Ameriški imperialisti upajo, da bodo s svojimi dolarji kupili narode, ki imajo podkupljive politike, in da bodo z atomsko bombo prestrašili narode, ki nočejo prodati svoje neodvisnosti. Ameriški imperialisti skušajo na vse mogoče načine pripraviti svoje gospostvo nad svetom, zavedajo pa se, da tega ne morejo doseči drugače kot z novo svetovno vojno. Od tod izvira njihova pomoč fašističnim in reakcionarnim režimom — moralna in vojaška pomoč Grčiji in Turčiji in njihovo sovraštvo do novih demokracij v vzhodni Evropi. Od tod izvira tudi silna protisovjetska kampanja in protikomunistična histerija, ki jo danes opažamo v Združenih državah Amerike.»

«Kakšno je stališče Bolgarije do borbe med monakovskimi in protimonakovskimi silami?»

«V takem položaju more biti mesto vseh demokratičnih narodov, kamor štejemo tudi bolgarski narod, samo na strani sil miru in demokracije, ki jih vodi velika Sovjetska zveza v borbi proti imperialistični reakciji in hujskačem na tretjo svetovno vojno. Demokratični narodi morajo biti v tej borbi aktiven činitelj zaradi svojih največjih življenjskih interesov in zaradi ohranitve in utrditve politične in gospodarske neodvisnosti in suverenosti lastnih držav.

Danes je velika zgodovinska naloga, da se doseže to, česar tik pred preteklo svetovno vojno ni bilo mogoče uresničiti. To je ustanovitev močne enotne fronte demokratičnih narodov in držav proti pobudnikom novih vojn za zagotovitev mednarodnega sodelovanja in za onemogočenje in uničenje napadalnih načrtov imperialistov predvsem ameriških kapitalistov in monopolistov.

Glavno sredstvo v borbi za dosego teh ciljev mora biti stalno razkrinkavanje teh zločinskih načrtov, skritih pod kakršno koli krinko, odločen odpor proti propagandi za novo vojno in nagla mobilizacija vseh demokratičnih in naprednih sil za ustvarjtev trajnega in demokratičnega miru na podlagi enakopravnosti narodov in mednarodnega sodelovanja.»

Jugoslovanski minister Badnjevič o dogodkih v Gorici

FAŠISTIČNI ELEMENTI V GORICI

vidijo v izjavi ministra Marazze aktivno podporo politiki terorja in preganjanja Slovencev v Italiji

Beograd, 3. (Tanjug) — Predstavnik jugoslovanskega zunanjega ministrstva, opolnomočeni minister Ešref Badnjevič je imel včeraj tiskovno konferenco o sedanjih političnih vprašanjih.

Glede predloga argentinske delegacije pred glavno skupščino OZN za revizijo mirovne pogodbe z Italijo je minister Badnjevič dejal: «Jasno je, da nima ta predlogi nobene humanitarne podlage in nobenega čuta pravičnosti. Jugoslavija, ki je od vseh združenih narodov najbolj trpela, zaradi napada italijanskega fašizma, je podpisala mirovno pogodbo z Italijo kljub nekaterim krivičnim določbam te pogodbe nasproti jugoslovanskim narodom. Argentinski predlog in podpora, ki ga je temu predloga dala predvsem delegacija ZDA, je poudaril minister Badnjevič, bosta še bolj ohrabrila revizionistične zahteve italijanskih imperialistov in dala pogum elementom nereda v tej deželi. Zaradi tega jugoslovanska vlada obsoja argentinski predlog kakor tudi vpis tega predloga na dnevni red glavne skupščine. Razen tega je jugoslovanska vlada mnenja, da se je ob tej priliki pokazala težnja, da bi organizacijo Združenih narodov spremenili iz orodja miru in demokracije v svetu v orodje propagande za pripravo novega spopada.

Glede napadov, ki so se pred kratkim dogodili proti slovenskemu prebivalstvu v Gorici, je minister Badnjevič omenil govor italijanskega notranjega ministra Marazze v ustavodajni skupščini, kjer ni niti z besedo obsodil fašističnih napadov proti Slovencem v Gorici.

Nasprotno - je poudaril Badnjevič - v italijanski ustavodajni skupščini smo slišali izjave, s katerimi se fašističnim terористom daje pogum in se pozivajo na nove zločine. Fašistični elementi v Gorici sami, ki so polni gneva proti vsem tistim, ki poveličujejo duha nove demokratične Jugoslavije, ne vidijo v izjavi Marazze in v dejstvu, da ni so podvzeli nobenega ukrepa za kaznovanje krivcev pri napadih na Slovence, nič drugega nego aktivno podporo svoji šovinistični politiki ter politiki terorja in preganjanja Slovencev v Italiji.

Vsi ti pojavi se težko prikažejo kot izraz dobre volje italijanske vlade po uvedbi dobrih odnosov z jugoslovansko republiko».

Glede pogodbe o trgovinskem in gospodarskem sodelovanju med Jugoslavijo in Italijo, ki je bila sklenjena 19. aprila t. l. in ki ni bila še podpisana, je minister Badnjevič dejal: «Pooblaščen sem ugotoviti, da odgovornost za to ne pada na jugoslovansko vlado, ki je s svojimi napori pokazala željo, da s čim prejšnjim podpisom pogodbe o trgovinskem in gospodarskem sodelovanju pripomore k ureditvi trgovinskih in gospodarskih odnosov med obema državama».

Orožje v prostorih stranke Petkova

Sofija, 3. — Ravnateljstvo bolgarske ljudske zaščite poroča, da so v prostorih Petkovlje stranke in na stanovanjih poslancev predstavnikov opozicijskih organizacij rašli velike zneske denarja za več milijonov levov. Našli so tudi mnogo orožja, kakor samokrese, puške in bombe ter na tisoče nabojev in veliko količino razstreliva. Dalje so našli vojaške in oficirske uniforme in mnogo drugega materiala, ki potrjuje vohunsko delovanje pripadnikov te skupine. Zaplenili so tudi mnogo tajnih arhivov, seznamov in fašistične literature ter slik bivše kraljeve družine. Pri bivšemu ministru prof. Stojanovu so zaplenili 162 m blaga za moške in ženske obleke.

Enrico Martino obiskal mladinsko progo

Zenica, 3. — Italijanski opolnomočeni minister v Beogradu Enrico Martino je danes obiskal mladinsko progo Samac-Sarajevo. Izjavil je, da ta obsežnost in resnost naloge, ki jo je prevzela jugoslovanska mladina ter navdušenje te mladine napravila nanj globok vtis.

Konferenca o kolonijah

London, 3. — Danes popoldne se je začela konferenca, ki razpravlja o usodi bivših italijanskih kolonij. Na predlog sovjetskega delegata je bil za predsednika izvoljen angleški delegat Noel Charles. Sporazumeli so se o dnevnem redu, o katerem bodo razpravljali v ponedeljek: 1. Določitev teritorijev, ki jih bo obiskala komisija; 2. Potreba po več preiskovalnih komisijah; 3. Vrstni red, po katerem bo komisija kolonije obiskala; 4. Sestava komisije in njene naloge; 5. Določitev držav, ki bodo pozvane, da obrazložijo svoje stališče; 6. Sestava programa za zunanje ministre, da bodo lahko našli rešitev do 15. septembra 1948; 7. Stroški preiskovalne komisije; 8. Posredovanje pri posameznih vladah, da olajšajo delo komisije.

Ceste v Sloveniji

Ljubljana, 3. — Urejevanje in obnavljanje cestne mreže v Sloveniji, ki obsega 4790 km, naglo napreduje. Od 3900 m porušenih mostov so že leta 1945 obnovili 2720 m, lansko leto pa so obnovili še ostale mostove. Že leta 1946 se je vzdrževanje cest povsem normaliziralo. V Ljubljani deluje ravnateljstvo za ceste s šestimi cestnimi bazami v važnejših središčih Slovenije.

Lansko leto so modernizirali cesto Ljubljana-Ježica in popravili cesto Maribor-Ptuj. Sedaj preurejajo cesto Ljubljana-Vrhnika.

Skupno so zgradili 230 km cest in preuredili 14,5 km.

Lansko leto so za popravo in preureditev cest v Sloveniji določili 300 milijonov dinarjev. Petletni načrt predvideva 1 milijardo in 267 milijonov dinarjev za modernizacijo cest v Sloveniji, ki bo leta 1951 imela 103 km cementnih in 702 km asfaltiranih cest. Pri teh delih je velike važnosti prostovoljno delo ljudstva in vojakov jugoslovanske vojske.

Pogozdovanje v Jugoslaviji

Beograd, 3. — Od osvoboditve do danes so v vsej Jugoslaviji izvedli veliko pogozdovalna dela. V letu 1938 so v drevesnicah vzgojili približno 58 milijonov sadik, letos pa bodo vzgojili v 631 drevesnicah 178 milijonov sadik. Letos so pogozdili 14 tisoč hektarjev površine.

RIO DE JANEIRO. — List «Tribuna popolar» poroča, da so pri občinskih volitvah v mestu Rio de Janeiro aretirali več demokratičnih voditeljev, volivcem pa so žugali z orožjem in jih tudi pretepali. Zaradi tega se je mnogo volivcev vzdržalo glasovanja.

Kdo je oborožil zločince?

Krivdo bi radi naprtili pobeglemu - Cordile jeva potovanja v Benetke - «Visoka osebnost» še ni posredovala

Zaslišavanje štirih morilcev Milke Vrabčeve, ki so zaprti v Trstu, je končano. Včeraj zjutraj je prišla policija v zapore v ulici Tigor po Letterija Cardileja in ga odpeljala na fotografski oddelek policije, da so ga tam fotografirali in mu vzeli prstne odtise.

Ko so prišli ponj, je mislil, da ga bodo pustili na svobodo in je dejal: «Ravno prav, da ste prišli, ker moram kupiti nekatere malenkosti». Najbrž je mislil, da je «ona vplivna in skrivnostna osebnost» iz Rima, o kateri je govoril na prvem zaslišavanju, izposlovala zanj svobodo. No, pa se je moral prepričati, da to ni tako, ker ga je neki policaj potegnil od zadaj za ovratnik in ga pridržal.

Kot smo že omenili, so zločinski napad pripravljali že več časa. Vsi zaprti ubijalci so pripadali neki tajni neofašistični organizaciji in je bilo njihovo zbirališče v znani tržaški kavarni. Ta tolpa je bila v zvezi s podobnimi elementi in organizacijami z onstran Soče. Tako je na primer šel Cardile v Benetke in vse kaže, da je bil tam v stikih z nekim kapetanom, ki je znan organizator neofašističnih SAM. Ta kapetan je tudi sam večkrat prišel v Trst.

Med poštnimi uradniki je Cardile dolgo časa povpraševal, kdo bi mu posodil violinsko škatlo, ki bi mu služila, da bi spravil vanjo strojnico. Na povratku z nekega svojih potovanj v Benetke je prinesel s seboj strojnico in jo v violinski škatli dolgo časa pustil v poštnih uradih, kjer jo je potem dvignil, šele ko je odšel s pajdaši ubijat.

Od ostalih treh zločincev, to je: Mario Zotteri iz ul. Galilei 9, Pietro Giubilo, iz ul. Università 12 in Aldo Giorgini iz ul. Milano 14, ki so vsi dijaki višje gimnazije v starosti od 17 do 21 let, je policija kot prvega zaslišala Giorginija. Ta je sprva trdovratno zanikal krivdo. Šele ko so mu pokazal izjavo, ki jo je podpisal Cardile, je tudi on priznal, da se je udeležil napada. Vendar je skušal odvrniti od sebe obtožbo, da je on streljal.

Sploh pa vsi trije valijo krivdo na Cardileja in na petega pajdaša, po imenu Cropina Giorgio, znanega pod pridevkom «Dodo», ki se mu je posrečilo pobegniti preko Soče in katerega so menda aretirali v Benetkah, za kar pa še nimamo uradnega poročila. V tej njihovi težnji jih podpira tudi določeno časopisje, ki bi menda na ta način rado rešilo zločince. Nekdo je celo izrazil «upanje», da italijanska policija zločinca sploh ne bo izročila, ker gre za političen umor. Res, lep političen umor, kadar ubijejo enajstletno deklico, ki se zabava v kulturnem krožku s svojimi tovarišicami!

Tudi Mario Zotteri je priznal samo to, da je šel z Dodom in Giorginijem na vrt in gledal streljanje. Pravi pa, da ni vedel, da se pripravlja umor.

Zapisnik o zaslišavanju štirih ubijalcev je zelo obsežen in šteje preko sto strani. Čeprav je zaslišavanje zaključeno, vendar policija včeraj še ni hotela izdati nobenega uradnega poročila in zdi se, da so taka navodila dobili «od zgoraj».

Vsekakor se zdi stvar sumljiva in ljudstvo je postalo že nestrpno ter zahteva pojasnila, ker noče, da bi se vsa zadeva še nadalje zavijala v tajnost. S takim postopanjem imamo žalostne izkušnje. Ljudstvo pa zahteva jasnosti in pa da se krivci po zakonu in strogo kaznujejo, kakor pač zaslužijo za tako podel umor.

Streli, ki so padli, niso padli slučajno, niti ne po nesreči, kakor bi to radi dokazali nekateri krivci in njihovi simpatizerji. Zločinci so strojnico dobro namerili in izstrelili rafal 32 strelov. Na srečo se je orožje takrat zataknilo in odpovedalo, ker sicer bi napravili med množico še mnogo več žrtev. Sreča je bila tudi, da jih je klic iz vile pripravil do tega, da so se morali podvizati in so zbežali, noseč s seboj orožje. Na begu so bili oboroženi s samokresi, saj je znano, da so streljali proti policaju, ki jih je zasledoval.

Iz vseh navedenih podatkov je razvidno, da morilci niso bili sami, ampak da so delali po navodilih nekih oseb ali organizacij, ki so plačevale Cardilejeva potovanja v Benetke in morda še kam drugam, ki so preskrbele orožje in ki so jim dale tudi denar; saj je izjavil eden izmed obtožencev, da so bili plačani.

Poleg materialnih zločincev je treba spraviti na zatožno klop tudi idejne organizatorje in one, ki so finansirali napad na kulturni krožek, in še mnogo drugih, ki so bili organizirani proti demokratičnemu ljudstvu in njegovim kulturnim ustanovam. Pričakujemo torej, da bo sodnija postopala jasno in korektno in razkrila te ljudi javno in pred vsem svetom.

O tržaškem guvernerju

Lake Success, 3. (Ansa) — *Dopisnik Anse poroča, da podpira baje francoski predlog, naj bi se o imenovanju tržaškega guvernerja sporazumeli Jugoslavija in Italija, tudi britanska delegacija. Predsednik Varnostnega sveta za mesec oktober Alexander Cadogan ni še določil dneva za razpravljanje, domnevajo pa, da bodo o tem razpravljali prihodnji teden. Nekateri člani ameriške delegacije so izjavili, da se ne bodo upirali taki rešitvi, da pa so mnenja, da se bosta Jugoslavija in Italija o tem težko sporazumeli.*

Industrija strojev v ZSSR

Moskva, 3. — Industrija strojev v Sovjetski zvezi naglo napreduje. Ogromne tovarne za Uralom so prekoračile predvojno proizvodnjo. Velik napredek so dosegli pri proizvodnji rudniških naprav. Proizvodnja poljedelskih strojev se je v primeri z letom 1940 skoraj podvojila. Druge tovarne so izdelale več vrst turbin na visok pritisk in mnogo drugih strojev.

BUDIMPEŠTA. — Madžarski ministrski predsednik Dynes in sovjetski poslanik v Budimpešti Puškin sta začela pogajanja za znižanje reparacij ki jih Madžarska dolguje Sovjetski zvezi v poljskih pridelkih.

Ali pomnijo, kako je končal Göbbels?

V poslednjih dneh pripravlja šovinistični tisk režijo za nov proces proti tovarišem antifašistom, ki so v času borbe kot člani ljudskih sodišč ali kot borci dali nalog ali izvršili likvidacije fašistov, skvadristov in njih špijonov.

To pot se divje zaganjajo proti članom ljudskega sodišča na Opčinah, ki je vršilo svojo dolžnost, ko je po nalogu sebi nadrejenih forumov in — končno po načelih totalne borbe proti fašizmu obsodilo na smrt številne fašistične krvnike, ki so strašili po Trstu in okolici.

V svoji pritajeni fašistični vsebini se zaganjajo v obliko konca fašističnih krvnikov, ki je bila pač taka, kot so jo zahtevale takratne okoliščine. Niti na misel pa jim se pride, da bi dejali, da so ljudska sodišča kaznovala premalo fašističnih zločincev, ki še danes nadaljujejo svoje zločinsko delo na našem ozemlju.

Njihov namen je zato prozoren. Napadati poskušajo ljudsko oblast, ljudsko zaščito, ljudska sodišča v onem delu nekdanje cone B, ki je priključen k STO-ju, da bi vse te pridobitve diskreditirali in onemogočili pred javnostjo.

Toda njihova peresa so zato prešibka — ker so pač po Goebbelsovo priostrena.

Slovencem v Nemčiji ovirajo povratek v domovino

Ljubljana, 3. — Po dolgih letih bivanja v Vestfaliji se je 214 slovenskih delavcev po večini rudarjev vrnilo v Slovenijo. Ti delavci so zapustili svojo domovino še pod avstro-ogrsko monarhijo zaradi težkih gospodarskih razmer.

Ti povratniki izjavljajo, da se je položaj 28 tisoč slovenskih izseljencev v Nemčiji znatno poslabšal. Preprečujejo jim povratek v domovino s propagando in z grožnjami.

SEDANJI KONGRES ZDA

predstavlja neznatno manjšino ameriškega ljudstva

Wallace poziva na odpor proti sedanji politiki vlade - Ameriško ljudstvo izreka hvaležnost sovjetski delegaciji pri OZN za njeno obrambo miru

New York, 3. — Dopisnik «New York Timesa» poroča, da je bivši ameriški podpredsednik Wallace govoril v Bostonu. Poudaril je potrebo, da je treba izvesti dobro organizirano odporniško gibanje ameriškega ljudstva, ki naj prisili Trumanovo vlado in kongres, da spremenita sedanjo politiko, ki vodi v vojno. Wallace je izjavil, da politika ZDA brez potrebe ustvarja nevarno napetost s Sovjetsko zvezo. Pri tem je obtožil ameriški tisk in afariste iz Wall Streeta, da so prevzeli nadzorstvo notranje in zunanje politike ZDA.

V nadaljnjih izjavah je Wallace opozoril, da so se pri volitvah leta 1946 milijoni volivcev vzdržali glasovanja, tako da je treba smatrati, da je sedanji kongres izvoljen od neznatne večine in da predstavlja še neznatnejšo manjšino. Kongres služi zvesto Wall Streetu in je podpiran od vlade, ki je bila leta 1944 izvoljena z namenom, da premaga fašizem in da v povojni dobi izvede varnost za vse narode.

Wallace je svoja izvajanja zaključil z izjavo, da ameriška vlada in kongres toliko časa ne bosta zboljšala sedanjega položaja, dokler se ne bo ameriško ljudstvo uprlo sedanji vojni politiki, ki vodi do vojne. To politiko, ki je spravila ZDA na pot vojne, je mogoče spremeniti samo z dobro organiziranim odporniškim gibanjem. Danes uporabljajo vsi oni, ki se bojijo demokracije, svojo moč in vsako sredstvo samo za to, da izzovejo razburjenje. Toda vsakdo ve, da uporabljajo ti ljudje propagando samo zato, da prejmejo podporo bolnih političnih tendenc. Dejstva namreč dokazujejo, da razmeroma neznatno število Američanov, ki predstavljajo velike finančne ustanove, vodi ameriško notranjo in zunanjo politiko.

Gledanje tako uglednega politika, kakor je Wallace, je podobno če ne enako onemu vsakega povprečnega Američana. Tako poroča dopisnik «Pravde» pri glavni skupščini OZN, da prejema sovjetska delegacija dnevno neštete dopise iz vseh krajev Amerike. V teh pismih izražajo osebe vseh socialnih plasti svoje nezadovoljstvo z ameriško politiko, hkrati pa soglašajo z govori in izjavami sovjetskih delegatov pri OZN. Skoro vsi pisci teh pisem izražajo sovjetski delegaciji svojo hvaležnost za njeno vztrajno obrambo miru. Ti dopisi imajo tem večjo vrednost, ker niso bili pisani za javnost in izražajo čustva milijonov mož in žena.

V enem teh pisem izreka neka zasebnica iz New Yorka svoje priznanje Višinskemu za njegovo delo v glavni skupščini s pripombo, da se ne sme podpisati, ker divja danes v tej «svobodni» deželi preganjanje. V priprostem jeziku teh navadnih ljudi se izraža občudovanje za borbo, ki jo je načela sovjetska delegacija proti vojnim hujskačem. V mnogih pismih komentirajo pisci zagrenkobo čejstvo, da so voditelji sedanje ameriške zunanje politike nastopili pot pustolovščin in da so s tem izdali ideale Roosevelta.

Ameriško ljudstvo se ne omejuje samo na to, da odobrava smer, ki jo je zavzela sovjetska delegacija marveč tudi obsoja zadržanje ameriškega zunanjega ministrstva. V mnogih pismih so priloženi časopisni izrezki, vsebujoči propagando za novo vojno. V nekaterih drugih primerih obsojajo celotni odbori in organizacije washingtonsko zunanjo politiko in izjavljajo, da jo nadzirajo finančniki z Wall Streeta.

Dopisnik «Pravde» ugotavlja, da je v teh pismenih izjavah izražen pravi glas Amerike in ne v izjavah njenih diplomatov in propagandistov, ki širijo idejo svetovne nadoblasti.

BEOGRAD. — Minister za zunanjo trgovino Popović je sprejel skupino angleških laburističnih poslancev, ki so prišli na obisk v Jugoslavijo.

Thorez ostro obsoja Ramadierovo in Bidaultovo politiko

Kljub temu da sta se Bidault in Ramadier podvrgla ameriškim trustom, nista prejela od ZDA še niti dolarja

Pariz, 3. — Sestanek Bidaulta s predsednikom Trumanom tvori predmet komentarjev današnjih pariških listov. Ves tisk je mnenja, da je Bidault sicer predočil Trumanu sedanje težkoče, ki jih preživlja v gospodarskem in finančnem pogledu Francija, da pa razgovor kljub temu ni dovedel do nobenega uspešnega zaključka.

Tako ugotavlja «Franc Tireur», da se je Bidault v zadnjih dveh letih sestal že dvakrat s Trumanom. Včeraj sta govorila o Nemčiji, tako nadaljuje navedeni list, toda še prav posebno sta preučila francoski gospodarski položaj in možnost takojšnje pomoči. Ravno ta okolnost po mnenju lista dokazuje, da Truman ni držal svoje obljube in niti obljube Roosevelta, tako da Bidaultu vrjetno niti ni bilo na tem, da bi dobil od njega novo obljubo.

«Humanité», je mnenja, da se uradni ameriški krogi vedno bolj odmičejo od Francije obljubljene «pomoči». Njim je samo na tem, da ugodno naložijo svoje kapitale ter skrbijo za to, da s temi naložbami podpirajo skrite reakcionarne namene. Bidault je zaprosil mesečno po 100 milijonov dolarjev, toda Washington je pripravljen dati Franciji samo tisto vsoto, ki so ji bile že priznane. «Humanité» zaključuje, da ni nič bolj negotovega kakor ameriške obljube. Samo njihove zahteve so jasne in te je na žalost zunanjemu ministrstvo gladko sprejelo.

Na nekem shodu komunistične stranke v Parizu je njen voditelj Thorez v svojem govoru ostro napadel politiko ZDA. Thorez je govoril o Marshallovem načrtu in ga označil kot «sramotno špekulacijo z francosko bedo, ki je nezdružljiva s suverenostjo naroda». V nadaljnjih izjavah je Thorez obtožil ameriške tehnične izvedence, da cvirajo obnovo Francije, ker zahtevajo za porurski premog plačilo v dolarjih. Toda kljub temu da sta se Bidault in Ramadier podvrgla zahtevam ameriških trustov in da sta se odpovedala pravici Francije do reparacij, nista prejela od ZDA še niti dolarja.

O notranjem političnem položaju je Thorez poudaril, da je finančni položaj na robu propada in da je prehrana v težkem položaju.

Namesto da bi bila vlada podvzela strege ukrepe, prihaja na dan z neobstoječimi nevarnostmi in obrekuje Sovjetsko zvezo. Thorez je svoja izvajanja zaključil s pozivom na vse republikance, naj se združijo in pripomogli, da je v Franciji nemogoče storiti nekaj brez komunistične stranke, katere naloga se je komaj pričela.

Manuilski o politiki ZDA v Grčiji

Lake Success, 3. — Na današnji seji politične komisije OZN je ukrajinski delegat Manuilski obtožil ZDA, da prikazujejo grško vprašanje v drugačni luči, zato da na ta način podpirajo imperialistično politiko.

B iglijski delegat Spaak je ponovil besede svojih ameriških in britanskih gospodarjev in nesramno klevetal Jugoslavijo, Bolgarijo in Albanijo.

Razpravljanje se bo nadaljevalo jutri. Vpisanih je 19 govornikov.

Radio babe

*Te dni se širijo po Trstu govorice, da se predstavniki jugoslovanske armade, ki s italijanskimi vojaškim

TRŽAŠKI DNEVNIK

Prividi „Voce libera"

Pod naslovom «Tragica beffa» se je «Voce libera» obregnila ob pazinski proces. Res, nekaj moramo gospodom priznati: fantazije jim ne primanjkuje. Ker se z žalostjo v srcu spominjajo na one lepe čase, ko je še deloval zloglasni «Tribunale Speciale», si ne morejo kaj, da ne bi obujali nanje spominov in govore o «pripravljenih izpovedih» in podobno. Toda ne le to. V duhu so videli celo sodno dvorano. Čeprav smo objavili s procesa sliko in je lahko vsakdo videl, da sta bili edini okras v dvorani jugoslovanska in hrvaška zastava, so v svoji bujni domišlji videli tudi Titovo sliko in celo tron za sodnike, ki so sedeli na enakih sedežih kakor obtoženci.

Mi nismo videli «izrednega aparata policijskih sil», niti ogromnega števila dopisnikov «udomačenega» časopisja. In če bi gospodje ne imeli slabe vesti, bi tudi oni lahko prišli v Pazin. Tedaj bi videli, da so bili vsi Italijani na ulici in da so v gostilnah pridno srebali novo sladko istrsko vince. Le eno je res. Ljudje iz raznih istrskih vasi so prišli na proces, zlasti z istrskega Krasa. Ker pa tam še nimajo letal in letališč, so seveda prišli s kamioni, ker so osli prepočasni. Če bi gospodje od «Voce libera» prišli na proces, bi tudi videli, da je bil dostop prost in da bi jih ne aliplin, kakor so jih na procesu Pasquinellijeve.

Bledih in utrujenih obtožencev tudi nismo videli, da pa je msgr Ukmar hodil naslonjen na ramo zaščitnika, to smo pisali, saj je bil vendar v bolnici. O tem se lahko prepričajo, saj je bilo na procesu več duhovnikov, ki bodo lahko to svojemu škofu poročali, seveda če bodo hoteli biti objektivni, toda ne kakor «Voce libera».

O «plemeniti figuri» škofa Santina pa raje ne pišemo. Če ne bi doslej še ničesar slišali o njem, sta dovolj povedala obtoženca msgr Ukmar in župnik Cek.

Zopet dva inšpektorja civilne policije odpuščena

Disciplinska komisija v vrstah civilne policije je svetovala podinšpektorjema Ciargu in Fabrieciju, naj podata ostavko na svoji službeni mesti. Ker sta svojčas policista predložila neke dokumente o sumljivi preteklosti inšpektorja Magnellija, upravičeno smatramo, da sta morala zapustiti službo zaradi tega gospoda.

Kaj vse se dogaja v Trstu

Prejšnji dan je stal na vogalu ul. Roma in San Nicolò neki možakar in se razgledoval po mimoidočih ljudeh. Ko je prišlo mimo nekaj angleških vojakov, jih je začel pozdravljati s fašističnim pozdravom. Ljudje so se začeli zgražati nad takim početjem. Tedaj je pristopil civilni policaj s štev. 0188, prijel navdušenega fašista pod pazduho in ga odpeljal v smeri proti glavni pošti. Možakar se ga ni prav nič ustrašil, samo mu je vso pot nekaj živahno dopovedoval. Ko sta se oddaljila kakšnih sto metrov, je policaj Mussolinijevega častilca izpustil, da je šel po svojih poteh in lahko še nadalje izzival mimoidoče.

Škedenjske žene pri ranencih

Pred dnevi je ASIZZ iz Škednja obiskala tovariše v bolnici in na domu, ki so bili ranjeni od fašistične drhali v dneh 15. in 16. septembra. Žene so jim prinesle v dar nekaj jedil in cigaret in se prijazno pomenkovale z njimi. Ranjenci so bili zelo veseli obiska in toplih besed, ki so jih čuli od naših zavednih žena.

DARUJTE ZA TISKOVNI SKLAD «PRIMORSKEGA DNEVNIKA»

Sedmi dan gladovne stavke v Coroneu

Kakor smo že poročali, so začeli 28. septembra antifašisti, zaprti v zaporu Coroneo, z gladovno stavko, ker oblasti niso ukrenile ničesar z ozirom na protestna pisma, v katerih zahtevajo, da morajo biti ali antifašisti, sedaj jugoslovanski državljani, katere so okupacijske oblasti lani premestile iz puljskih zaporov v Trst, premeščeni zopet v Pulj. Poleg tega stavkajo tudi zaradi tega, ker oblasti niso ukrenile ničesar, da bi bili ločeni od navadnih kriminalcev.

Edini «odgovor», ki so ga prejeli doslej, je ta, da so jih 28. septembra zvečer ločili in pozaprli v «samice».

Toda antifašisti niso odnehali. Poslužujoč se edinega orožja, ki jim je preostalo, vztrajajo, dokler ne bodo dosegli vsega, kar jim pripada.

V tej borbi jih podprimo z vsemi našimi simpatijami, saj je njih borba naša borba!

Razprava proti ponarejevalcem življenjskih nakaznic

Razprava proti ponarejevalcem življenjskih nakaznic se še vedno vleče naprej z opisovanjem, kako je posloval urad za izdajanje življenjskih nakaznic. Sodišče ima cele kupe nakaznic in ostalih uradnih listin, ki jih pričo pregledujejo. Na včerajšnji jutranji razpravi je dr Caligaris s svojim pričevanjem obtoževal obtoženca Gregorija, vendar je ta zanikal vsakršno krivdo. Na popoldanski razpravi pa je zopet pričal dr. Quargnali. Sodišče je razpravo odgodilo na danes zjutraj.

Pred „Tednom hrvatske kulture"

V onem delu Hrvatske Istre, ki je priključena k Svobodnemu tržaškemu ozemlju, pripravljajo od 5. do 12. t. m. «Teden hrvatske kulture». To je prav za prav prva večja kulturna manifestacija bratov Hrvatov, s katerimi smo povezani v naši Slovensko-hrvatski prosvetni zvezi. S to manifestacijo bodo bratje Hrvati predstavili hrvatsko kulturo v Bujščini — to je na ozemlju, kjer se 27 let ni smelo slišati hrvatske besede.

V okvir svečanosti so vključene številne prireditve hrvatskih prosvetnih društev po vsej Bujščini, koncerti, razstava dokumentov hrvatske kulture, nastopi diletantskih grup in pevskih zborov po raznih vaseh Bujščine, ognjemet in množično zborovanje.

Radost, ki jo delimo mi Slovenci, živeči na STO-ju, ob tej veliki kulturni manifestaciji naših bratov po tolikih letih prisilnega kulturnega molka, bomo najlepše izkazali z našo podporo in prisotnostjo na velikem zborovanju v Bujak, ki bo 12. oktobra.

Promet v tržaškem pristanišču

V četrtek so prispele v Trst sledeče ladje:

Angleška ladja «Corintia» z 800 tonami različnega tovora, italijanska ladja «Loredam» z 872 tonami mešanega tovora, grška ladja «Evinos» s 7438 tonami premoga in italijanski petrolejski ladji «Cometa» in «Papalina», obe prazni.

Odplule pa so: jugoslovanska ladja «Qabac» z Unrinim tovorom za Albanijo, ameriška ladja «Hobart Victory» s 100 tonami mešanega tovora, švedska ladja «Munkfors» z 200 tonami mešanega tovora in italijanski petrolejski ladji «Zaule» s 1600 tonami plinskega olja in «Portovecchio» z 8400 tonami plinskega olja.

Najavljen je prihod italijanske ladje «Albiola» s 300 tonami žvepla.

O prometu z dinarji med istrskim okrožjem in Jugoslavijo

Vojaška uprava Jugoslovanske armade za Julijsko krajino, Istro, Reko in Slov. Primorje je v svoji okrožnici A-1264 z dne 4. avgusta t. l. izdalo sledečo odredbo glede prenosa dinarjev iz teritorija istrskega okrožja v Jugoslavijo. Blagajne ljudskih odborov, podjetij ali zadrug v istrskem okrožju ne morejo sprejeti v vplačilo dinarjev niti jih ne morejo izvršiti v takšni valuti. V primeru da ne bi finančni organi upoštevali zgornjih odredb, bodo klicani na odgovornost, denar pa bo zaplenjen.

Ta ukrep je bil nujno potreben, ker so različne osebe iz istrskega okrožja imele pri sebi visoke vsote denarja v bankovcih po 100, 500 in 1000 dinarjev. Pri pregledu so izjavile, da so dobile dinarje v plačilo za razne dajatve iz blagajn LO in da so jim dovolile izbiro denarja, ali hočejo raje dinarje ali lire. Ta postopek ni pravilen in nasprotuje valutnim predpisom.

Nov mezdni sporazum za obrtniško stroko

Po enomesečnih pogajanjih so uslužbenci obrtniške stroke dosegli z novim mezdnim sporazumom izboljšanje svojega gospodarskega stanja. Po sporazumu, ki je stopil v veljavo s 1. oktobrom veljajo sledeče mezde:

Skupina A — strokovni delavci bodo dobivali po 40.30 lir na uro, kvalificirani delavci 35.65 lir na uro, ročni delavci po 32.95 na uro, ostali pa 29.65. Nove dokladе pa bodo preračunane po tržnih cenah tega meseca. Družinske dokladе pa bodo od 1. oktobra dalje iste kot v industrijski stroki.

Vneti policaji

2. septembra ob 10. zvečer je pridrvela v Boljunec civilna policija. Vzrok tega prihoda je bil ta, da je 20 tovarišev v ljudskem domu razpravljalo o zadnjih dogodkih v mestu in o splošnem položaju v svetu. Kot pametni ljudje smatramo, da to ni zločin, toda policaji so bili drugačnega mnenja. Prišli so tovariše, da so šli domov, tri izmed njih pa so policisti odvedli s seboj v Dolino, Rjer so jih zaslišali in jih šele nato izpustili.

Boljunčani želijo, da bi policija nehala s takimi provokacijami. Mnogo bolje bi bilo, če bi ta policija raje izsledila one, ki so najeli ubijalce pokojne Vrabčeve. Ljudi na sestankih pa naj pustijo na miru!

Koncertna sezona v gledališču Verdi

S ponedeljkom 6. t. m. začne koncertna sezona. Kot prvi bo nastopil tržaški filharmonični orkester pod taktirko mojstra Hansa Muencha. Na programu bodo Mozartove, Debussijeve in Brahmsove skladbe. Predprodaja vstopnic se začne danes.

Tudi o tem gospod Marazza ni bil obveščen...

Dne 16. septembra, ko se je v Gorici vršila slovesna predaja oblasti, se je med drugimi, pripetil sledeč dogodek:

Gospod Grauner iz Gorice je ustavil na cesti avto s karabinerji, ki so patruljirali po mestu. Povedal jim je, da so prišli k gostilni Pavlin v Drevoredu 20. septembra razgrajači z namenom, da napadejo prostore, in da grozijo družini. Karabinerji so odgovorili, da ne morejo narediti ničesar, ker nimajo še ukaza od komandanta. Odpeljali so se.

Šele čez dobri dve uri so se vrnili, ko so fašisti lahko že svoje delo opravili. Slovenska gostilna je utrpela veliko škodo.

Zakaj niso «višje oblasti», ki so bile o vsem obveščene, zapovedale karabinerjem, naj v mestu vzpostavijo red in mir?

Še drug značilen primer: Istega dne ob 15. uri so vdrle organizirane skupine v stanovanje slovenskega odvetnika dr. Josipa Grudna v ulici Silvio Pellico št. 1. Zmetali so mu na cesto obleko, knjige, pohištvo in vse zažgali; poleg tega so mu ukradli 20 tisoč lir.

Nekateri med napadalci so ostali nekoliko razočarani. Govorili so: «Ne, v to stanovanje se ne bom preselil. Je pa že boljše tisto, kjer zdaj stanujem». Nekdo drugi spet: «Smo mislili, da ima ta odvetnik lepše stanovanje...». Bili so esuli ki so jih tja poslali od neke organizacije, pa so imeli najbrž slabe informacije in niso vedeli, da je bombardiranje za časa vojne poškodovalo tudi stanovanje Grudna.

Popolnoma razumljivo je, če se je De Gasperijev odposlanec gosp Marazza v Gorici bavil s sprejemi raznih Giglottijev in Corsinijev ter je od njih verjetno dobival tudi točna poročila o načrtih za rešitev «stanovanjske krize» za esule, da bi bilo naivno pričakovati od tega gospoda, da bi v rimskem parlamentu izdal svoje protežirance ter drugače govoril o goriških Slovencih in povedal resnico o krivicah, ki so se jim pripetile.

IZ SLOVENSKE ISTRE

Istra se spominja padlih junakov

Stiri leta je od tedaj, ko je nacifašistični okupator s čistko večjega obsega hotel uničiti partizansko gibanje v Istri. Z velikimi močmi je pričel ofenzivo. Na svojem pohodu je požigal vasi in množično streljal ljudstvo. Za časa te čistke je padlo 7000 partizanov, aktivistov in nedolžnih prebivalcev. 2. oktober je v spomin tem padlim postal praznik. Letos je zavzelo to praznovanje velik obseg. Delo na polju, vinogradih in po obratih je počivalo.

V Bertokih pri Kopru se je zbralo iz Čežarjev, Pobegov, Prade in ostalih bližnjih vasi nad 3000 ljudi. Dva govornika sta v svojih govorih v slovenskem in italijanskem jeziku označila pomen tega dne in se spomnila padlih žrtev.

«Nikdar ne bomo dopustili», je med drugim dejal tov. Sokol, «da bi se povrnil na to zemljo fašizem v kakršni koli obliki.»

Po končani slovesnosti se je ljudstvo razšlo, sv sto svojih nalog v borbi za demokracijo.

DEKANI

Proslava padlih v veliki ofenzivi. V četrtek 2. oktobra se je vse prebivalstvo naše vasi zbralo na spominsko proslavo za žrtvami, ki so padle za svobodo v veliki ofenzivi 2. oktobra 1943. Proslava se je pričela z mašo, po maši pa se je vse ljudstvo zbralo na pokopališču, kjer spijo večni sen talci, ki jih je po barbarskem mučenju pomorili nacifašistični okupator. Sprevod so otvorili pionirji, spremljani od učiteljev, nato so bivši borci nosili več velikih vencev, sledil je oddelek članov ZPP in končno ostalo ljudstvo.

Po blagoslovitvi grobov je tovariš Pliščič imel spominski govor, v katerem je med drugim podčrtal velike žrtve, ki jih je zahtevala štiriletna trda borba. Zdrave demokratične sile se niso strašile naporov in nadčloveškega trpljenja, zato pa so tudi zmagale. V imenu vseh navzočih se je obrnil do padlih in obljubil, da bomo nadaljevali borbo do končnega uresničenja ljudske volje, to je, dokler ne bomo združeni z Jugoslavijo.

Pevski zbor je nato zapel žalostinko «Slava padlim», nakar se je proslava zaključila.

GAŽON PRI KOPRU

Delavnost mladine. Pošiljamo kratek dopis ki naj bo dokaz, da mladina iz Gažona ne drži križem rok, ampak da dela.

V «Mladinskem tednu» smo se večkrat sestali in se razgovarjali o delu, ki nas čaka, in katerega moramo izvršiti do kraja, da bo zmaga na naši strani. Imek smo nabiralno akcijo, v kateri smo nabrali 100 kg. grozdja in 30 kg moke. Vse smo odposlali našim hrabrim borcem. Naša organizacija si je nabavila v «Tednu knjige» več lepih naprednih knjig, katere bomo skupno čitali in študirali v zimskem času. Za festival dela v Kopru smo pripravili alegoričen voz, ki je predstavljal žganjekuho v naši vasi. Voz je bil zelo originalen, ker je živo prikazoval naše delo. Med povorko so mladinci, ki so kuhali žganje, tudi dajali na poskušnjo ravnokar kuhanega.

Vsa naša mladina se je udeležila festivala in se zelo navdušena vrnila domov.

Ana

Z razprave proti ES

Obramba: kot državljani želimo

da se razprava nadaljuje, kajti prepričani smo, da bo prišla resnica na dan

Po dvodnevnem odmoru se je včeraj nadaljevala v nabito polni dvorani razprava proti devetim tovarišem iz ladjedelnice Sv. Marka. Malo presenečeni, pa smo ostali, ko smo namesto dosedanjega tožilca kapitana Dyca opazili na njegovem mestu novega tožilca podpolkovnika Munnecka. To spremembo je podpolkovnik opravičil z besedami da je prisoten samo zaradi tega, da razloži nesporazum, ki je nastal glede ugovora, ki ga je na zadnji razpravi predložil odvetnik Baša. Nikakor pa ne zaradi tega, da bi bil kapitan Dey manj sposoben kot javni tožilec, ali pa glede političnega okolja, v katerem se proces vrši. Podpolkovnik Munnecke, ki je načelnik legalnega urada, je ugovarjal ugovoru odvetnika Baše, ki je na zadnji razpravi govoril, da tovariše ne more soditi sodišče na podlagi proglasa št. 1 maršala Alexandra in proglasa št. 2 generala Aireya. Načelnik legalnega odseka je prišel do svojega zaključka, da to sodišče lahko sodi za dejanje, ki ga navaja obtožnica tako po ameriških ali britanskih zakonih kakor po zakonih kazenskega zakonika, ki je na tem ozemlju v veljavi. Takoj za njim je odvetnik Baša v kratkih besedah omenil, da je proglas št. 2 šele tedaj prišel v veljavo, ko je bil objavljen v Uradnem listu 16. septembra t. l. Proglas generala Alexandra pa je bil objavljen v vojnem času, ki pa je prenehal takoj, ko je stopila mirovna pogodba v veljavo. Odvetnik je zaključil, da od trenutka, ko je stopila mirovna pogodba v veljavo, pa do 8.45, 16. septembra ni mogel biti v veljavi noben proglas. Njemu je takoj odgovoril podpolkovnik Munnecke, ki je poudaril, da neka vlada obstoja toliko časa, dokler jo ne nadomesti nova in da je nemogoče ugotoviti točno uro, kdaj je stopila mirovna pogodba v veljavo. Pač pa je podpolkovnik vseeno priznal, da je bil proglas podpisan po proglasitvi Svobodnega ozemlja, toda objavljen kar osem ur kasneje.

Odvetnik Tončič je poudaril da sta v vsakem odvetniku dve osebi: jurist in državljan. Čeprav so kot juristi postavili ugovore, pa želijo kot državljani, da se razprava redno nadaljuje, kajti prepričani so, da bo s tem prišla resnica na dan in da bodo obtoženci oproščeni.

Po polurnem odmoru je predsednik omenil ugovore obrambe. Izrazil je, da po njegovem mnenju niso vsi argumenti obtožnice upravičeni. Strinja se pa z odvetniki, da so se incidenti dogodili pred proglasom št. 2 in zaradi tega tovariši niso kršili tega proglasa. Vendar pa se ne strinja s tem, da bi z vstopom v veljavo mirovne pogodbe prenehal veljati proglas št. 1.

Za tožilca so člani ES „na daši"

Na popoldanski razpravi je govoril predsednik tovarniškega odbora ladjedelnice Sv. Marka tov Turkovič. Z mirnim in odločnim glasom je pojasnil potek vseh dogodkov od 15. septembra zjutraj, ko je od 2200 delavcev ladjedelnice Sv. Marka stavkalo v znak protesta proti umoru pokojne Vrabčeve 2150 delavcev.

Razkril je obremenilno pričo g. Gardinija, člana Delavske zbornice, ki je med razpravo s svojim bombastičnim govorjenjem govoril o sindikalni združitvi, ki naj bi jo po njegovih besedah sabotirali Enotni sindikati. Tov. Turkovič je na vprašanje novega tožilca kapitana Moora pojasnil, kako so se maja meseca vršila v ladjedelnicah sindikalne volitve, v katerih so ES zmagali, toda da do združenega sindikata ni prišlo prav zaradi Delavske zbornice. Tožilec Moore mu je med drugim zastavil vprašanje, kako so s silo vdrli 17. septembra v ladjedelnice njegovi pajdaši — tako je namreč tožilec označil člane ES — nakar je tov. Turkovič odločno odgovoril, da to niso nobeni pajdaši, temveč le člani ES. S silo pa se tudi niso polastili žvil v skladišču, kajti kosilo so jim v znak solidarnosti poslali delavci iz ACEGATA, Sv. Andreja, ILVE itd Protestno enourno stavko pa so odobrili celo ing. Carlin, kljub temu da se vodstvo Delavske zbornice ni hotelo pridružiti. Protestni stavki se ni odzvalo samo 50 delavcev, ki so dejali, da umor Vrabčeve nima političnega značaja. Prav zaradi tega se je množica delavcev čutila užaljeno.

Tožilec je z nadaljnimi vprašanji iskal povoda, da bi obtožil Turkoviča, da je on nagovarjal delavce k splošni stavki. Vendar pa mu je tovariš s kratkim odgovorom prestregel te nakane, rekoč, da delavci žele le delo in ničesar drugega. Ker je že v obtožnici na široko pisano, da so tovariši namenoma govorili delavcem, da v mestu zažigajo kulturne krožke in sedeže demokratičnih ustanov, je odvetnik Tončič, potem ko je Turkovič odločno zanikal, da bi kaj takega govoril, vprašal, kdo naj bi bili tisti, ki bi lahko kaj takega vršili.

Predsednik ima nahod

Tisti, ki po Drevoredu 20 septembra ne dovolijo delavcem, da bi tam hodili, je odgovoril tovariš.

Naslednji je govoril tov. Dapretto, tajnik tovarniškega odbora Omeli je, da je 15. septembra dobršen del uradništva šel na šovinistične manifestacije v mesto v glavnem pa je ponovil ves razvoj dogodkov kot ga je razložil tov. Turkovič. Zanikal je, da je imel kakšne hujskaške govore v ladjedelnicah. Nasprotno, mirniti je moral delavce, ki so bili razburjeni zaradi šovinističnih incidentov Novice o incidentih, ki so jih izzvali šovinistični elementi, in da se pripravljajo napadi, na demokratične sedeže, pa so prinašali svoji delavcev, ki so opoldne prinesli kosilo v tovarno.

Ko je Dapretto neha pričati, je predsednik sodišča major Mac Holm izjavil, da ima močen nahod in da bi mu zato bolje prijal weekend v postelji kot pa predsedovati razpravi. Zato je sodišče razpravo odgodilo na ponedeljek 6. t. m. ob 9.30 zjutraj.

Najdena denarnica

Včeraj popoldne se je v ulici Torre Bianca našla usnjena denarnica z 69 lirami in z dvema zdravniškima receptoma dr. Zingale in dr. Verča. Lastnik jo dobi v upravi «Primorskega dnevnika».

KRONIKA

Dva tatova avtomobilov aretirana

Policiji se je zadnje dni posrečilo, da je prijela dva tatova avtomobilov, in sicer 19-letnega Rudolfa Banda in 22-letnega Hansa Ulricka Granaua. Pred nekaj dnevi sta zlikovca ukradla kamion G.M.C. z evidenčno tablico TS 17280, ki je last Ernesta Ciocchija. Tatova sta prodala ukradeno vozilo nekemu Lizerju Rudolfu iz Škednja 178, kjer je policija kamion tudi res našla. Lizer je povedal, kdo mu je avto prodal, in tako so poleg njega aretirali še oba tatova na njihovem domu v ul. S. Michele št. 25.

Kaže, da Band in Granau nista imela drugih pomagačev, vendar policija preiskuje dalje, da bi popolnoma razčistila tatvino in ugotovila, če sta tička kradla tudi druge avtomobile.

Tatvine na drobno

Šestan Veronika, garderoberka v otroški bolnici Burlo Garofalo, je javila, da ji je neznani tat odnesel 23 tisoč lir, ki jih je pustila v svoji obleki v oblačilnici.

Na filobusu «A» so neznanci potegnili 40 letni Nesman Lidiji iz M. Magdalene iz zunanjega žepa denarnico, v kateri je imela 10.900 lir.

Med njegovo odsotnostjo so vdrli tatovi v stanovanje 53-letnega Montatore Ivana v ul. T. Romano 14. in mu odnesli srebrno uro, ki je vredna 8 tisoč lir.

Tudi Giorgetto Tuglio iz Pirana, ki ima bar v ulici Giulia, je imel nočen obisk. Nepovabljeni gostje so mu odnesli 5 steklenic likerjev, cel zaboj vermuta Cinzano, nekaj sladkorja in kave v vrednosti nad 25 tisoč lir.

KOLEDAR

Sobota 4. oktobra
Edvin, Dejan
Sonce vzhaja ob 7.06, zahaja ob 18.37. Dolžina dneva 11.31.
Jutri 5. oktobra
Placid, Dunja

Spominski dnevi

1944 je brigada S. Slandra napadla belogardistično postojanko Lahovče, demonstrativno pa Cerklje in Brnik.

Laže je biti moder v tujih, kakor pa v svojih lastnih zadevah.

Od 5. oktobra sončna ura

S 5. oktobrom bo na tržaškem ozemlju uvedena sončna ura. Zaradi tega se morajo od polnoči dalje med 4. in 5. oktobrom pomaknniti kazalci na uri za eno uro nazaj.

Preskrba

Delitev sladkorja. Za vse potrošnike iz mesta in podeželja je od danes do 31. t. m. in sicer: po 400 gr. za potrošnike od 0-9 let in nad 65 let, po 300 gr. za potrošnike od 9 do 65 let. Blago se dvigne na odrezke VII in VIII. Cena 410 lir kg.

Dodatne obroke živil delijo v pooblaščenih trgovinah od danes do 31. t. m. v mestu in podeželju potrošnikom, ki imajo kupone za dodatna živila, in sicer:

bele testenine ZVU na odrezke za testenine in riž za oktober; mast ZVU na odrezke za maslo za oktober; olivno olje (popravljeno) na odrezek za olje za oktober; inozemski sladkor na odrezek za sladkor za oktober; konservirano meso «meat pork» v škatlah po približno 340 gr. na odrezke za dneve od 1. do 10. t. m.

Cene: testenine 52 lir kg. mast 80 lir kg, olje 365 lir kg, sladkor 410 za kg, meso v škatlah 56 lir za škatlo ca. 340 gr.

Enotni sindikati

Banke in zavarovalnice. Vse člane vabimo na sestanek v ponedeljek 6. t. m. ob 18.30 uri na sedežu ul. della Zonta 2.

Mešani sindikat. Odborova seja bo v ulici Imbriani 5-I dne 6. t. m. ob 19.30.

Kemiki. V torek ob 18. uri bo v ulici Conti zborovanje članov.

Občinski uslužbenci. Občinski razkladalci lesa v času december 1946 — marec 1947, naj se javijo pri ES občinskih uslužbencev v ul. della Zonta zaradi izplačila zaostankov.

Avtobusni vozni red

Tvrdka Ferjančič in Božič je od 1. t. m. uvedla naslednji novi vozni red na svojih progah:

Proga Trst-Gorica: Trst 6.30, Komen 7.30, Gorica 8.30.

Proga Gorica-Trst: Gorica 15, Komen 16, Trst 17.

Proga Trst-Sežana-Trst: Trst 6.30, Komen 7.30, Sežana 8.30, Trst 9.30.

Proga Trst-Komen: Trst 13, Sežana 14.10, Komen 15.40.

Proga Sežana-Koper: Sežana 16, Koper 17.15.

Proga Koper-Sežana: Koper 6.30, Sežana 8.15.

Izleti Planinskega društva

V nedeljo dne 5. okt. priredi Planinsko društvo v Trstu izlet k Belopeškim jezerom. Odhod ob 6. uri iz ul. F. Severo.

V soboto in nedeljo 4. in 5. t. m. se vrši izlet na Bled za one, ki so se že prijavili prejšnje tedne. Odhod ob 7. uri.

V soboto in nedeljo, dne 11. in 12. t. m. začenja izlet v jesenski sezoni na Bled. Odhod ob 7. uri iz ul. F. Severo.

V nedeljo 12 okt. izlet v Opatijo in planinski izlet na Slavnik. Odhod za oba izleta ob 7. uri zjutraj iz ul. F. Severo.

Prijave in informacije za vse te izlete v ul. Roma v trg. Visin št. 15, in v čevljarni Pirc v ul. Settefontane. Opozarjamo, da se za vse te izlete preko meje vpisovanje zaključi v torek dne 7. okt. opoldne. Zamudniki ne pridejo v poštev.

V nedeljo dne 12. t. m. izlet v Buje na Kulturni festival, v središče Hrvatovrha STO-ju, prijave istotam, toda se nadaljujejo do sobote 11/10.

Nedeljski izleti

Izlet v Ljubljano. priredi kulturni krožek «Skorkija-Vernielis» jutri 5. t. m. Odhod ob 5. uri s Kolonje.

Izlet v Opatijo priredi jutri 5. t. m. antifašistična mladina z Grete. Odhod ob 6. uri izpred gostilne «Guglielmo» (Sal. di Gretta vogal ul. Cisternone).

Na Mangart, priredi CAT dne 5. t. m. Odhod ob 5. zjutraj.

Izlet v Istro, priredi CAT dne 5. t. m. s postanom v Novem gradu. Odhod ob 7. uri.

V Dolomite, priredi športni krožek Strojnih tovarn z avtomobilom. Odhod v soboto 4. t. m. ob 13. uri, povratek v nedeljo zvečer. Vpis pri tovarniškem odboru.

V Cerkno priredi prosvetno društvo «Rojan», v nedeljo 5. t. m. Odhod kamiona ob 6. uri izpred rojanske cerkve.

Cepljenje koz

Občinski zdravstveni urad poroča, da ima oddelek za cepljenje proti kozam naslednje uradni uri:

Od 9-10 izdajajo potrdila o cepljenju za otroke, ki so bili že cepljeni; od 10-11 cepljenje proti kozam in davici; od 10-12 pregled oči in cepljenje odraslih.

Veliko vrtno veselico

bodo organizirali občinski uslužbenci v nedeljo 5. t. m. ob 17. uri v prostorih kulturnega krožka «Perossa» v ul. S. Vito 3. Na sporedu je srečolov, humoristične točke in ples. Izvoljena bo kraljica valčka in otroci bodo izvajali krajše gledališče točke.

Italijanščina za Slovence

SHPZ, odsek za šolstvo, bo otvoril v jeseni tečaje italijanščine za Slovence. Znanje obeh jezikov olajšuje dobre odnose med Slovenci in Italijani in zato smatramo, da so tečaji italijanščine za Slovence nujno potrebni.

Vsi, ki se zanimajo za učenje ali izpopolnitev v italijanščini, naj se prijavijo pri ustanovi, ki je uslužbeni, do 10 oktobra t. l. Prijave naj bodo napisane po sledečem vzorcu:

Priimek in ime; šolska izobrazba; znanje italijanščine.

Prijave pošljite na SHPZ, odsek za šolstvo, ul. Machiavelli 1.

Tečaj za slovenščino in italijanščino

Italijanski kulturni center je organiziral posebne tečaje za slovenščino in italijanščino za člane kulturnih krožkov. Vpisovanje pri vseh kulturnih krožkih do 15. t. m., ko bodo začeli tečaji.

Kmetijska šola v Ložah

Na kmetijski šoli vinarsko-sadjarskega tipa v Ložah pri Vipavi bo začel pouk 1 novembra. Učenje in učenke naj izpolnijo «vprašalo za sprejem mladinca v mlečno vzgojno ustanovo» (t. skoz. se dobi na šoli. Šola je brezplačna.

Razvitje prapora v Bazovici

Jutri 5. oktobra ob 15. uri bo podružnica ES v Bazovici razvila svoj novi prapor. Nastopili bodo pevski zbor, in po prireditvi prosta zabava s plesom.

Telefonska zveza s Puljem

Poštno ravnateljstvo javlja, da je po sporazumu z jugoslovansko upravo zopet vzpostavljena telefonska zveza s Puljem preko Reke.

Zveza invalidov in sorodnikov padlih

vabi svoje člane, ki so brezposelni, da se zglasijo na sedežu v ul. Zonta št. 2 zaradi zaposlitve.

DAROVI IN PRISPEVKI

Za politične pripornike so darovale žene ASIZZ iz Podlonjerja 9 kg jabolk in 18 kg grozdja.

Za Dijaško Matico sta darovala Hrovat Vlado in Alojz Zega po 10.000 lir in s tem postala ustanovna člana.

Radijski spored

v soboto 4. oktobra

TRST II

11.30. Dopoldanski koncert. 12.10. Predavanje. 12.10. Reproducirana glasba. 12.45. Napoved časa in poročila. 13.00. Partizanske pesmi. 13.15. Pestra glasba. 13.32 Ritem glasba. 13.50. Zdravniško predavanje. 14.00. Dvorak: Slovanski ples. 14.15. Zgodovina 19. stoletja. Čitanje popoldanskega časopisa. 17.30. Plesna glasba 18.00. Prireditve v tednu. 18.15. Glasbena igra. 18.45. Kulturne zanimivosti. 19.00. Slovenske pesmi. 19.30. Prešević Aleksander igra na harmoniki. 19.45. Napoved časa in poročila. 20.00. Koncertna pestra glasba. 20.50. Predavanje: Tehnika in ekonomija. 21.00. Opera: Lucia Lamermoor. 23.00. Napoved časa in poročila. 23.15. Polnočna glasba. 23.35. Citanje sporeda za prihodnji dan. 24.00. Konec oddaje.

KINOPREDSTAVE

ROSSETTI. 16.00: «Tisoč in ena noč», M. Montez, John Hall.
SUPERCINEMA. 16.00: «Noč v Rio», Alice Faye.
IMPERO. 15.00: «Sejkov sin», Rudolfo Valentino.
FENICE. 16.30: «Skrivni Tarzanov zaklad», F. Weissmüller in Sullivan.
ALABARDA. 16.00: «Gospod ne na kosilu», Bette Davis, A. Sheridan.
KINO OB MORJU. 16.00: «Aleksander Levski». Sovjetsko delo režiral Eisenstein, glavni igralec N. Čerkasov.
FILODRAMMATICO. 15.30: «Mužlajka», Nelson Eddy in Jeanette Massery.
ITALIA. 16.00: «Veliki molk», Ladd in Loretta Young.
GARIBALDI. 15.30: «Vražje zlato».

* * *

KINO V NABREŽINI. V soboto in nedeljo in ponedeljek: «Vražje zlato iz preteklosti».

Odg. urednik DUSAN HRESCAK
Tisk Stabilimento Tip. Trieste

TOVORNI AVTOMOBIL
za 1 do največ 1.5 tone nosilnosti dobro ohranjen, kupi takoj «DELAVSKO - NAMEŠČENSKO POTROŠNIŠKA ZADRUGA» KRANJU (Slovenija).

Zlato-dragulji
Zlatarna PERI
Trg. Sv Ivana 1
kupuje po najvišjih cenah ZLATO, SREBRO in BRILJANTE. Velika izbira ur najboljših znamk.
PRECIZNA POPRAVILA.

FIZKULTURA

Balincanje za pokal Zveze primorskih partizanov

Balincarska sekcija ZDTV organizira letošnji zadnji balincarski turnir z naslovom: «Za pokal Zveze primorskih partizanov».

Ta turnir se bo odigral v šestih kolih. Vpisnina za posamezna moštva po 5 igralcev bo znašala 500 lir.

Pred samo igro pa bo moralo dati vsako moštvo sodniku 500 lir kavcije.

Prijave za ta turnir se bodo sprejemale v gostilni Riosa od 19. do 21. Zaključek in izžrebanje posameznih srečanj pa bo 13. t. m. Začetek turnirja bo 19. t. m.

Športna letalska šola v Vipavi

Sportno letalsko društvo v Ajdovščini je v soboto otvorilo v Vipavi tečaj za jadralno letalstvo za A in B izpit.

Komisija «Tehnika in šport» LR Slovenije je izdelala že načrt za gradnjo športne letalske šole v Vipavi s proračunsko vsoto 9.333.000 din. Poleg šole in hangarjev bodo zgradili tudi internat za 50 tečajnikov, kakor tudi potrebne laboratorije z modelarsko in mehanično delavnico in druge potrebne objekte.

Teniška mojstra Mitič in Palada nastopita danes in jutri v Ljubljani

Zaradi velikega razmaha in zanimanja za tenis v letošnjem letu sta FZS in FD Enotnost povabila v goste naša najboljša teniška igralca Mitiča in Palado. Oba sta se slovenskemu povabilu z veseljem odzvala. V Ljubljani bosta gostovala v soboto popoldne in v nedeljo. Razen v igri med seboj bosta nastopila tudi v kombinacijah s prvimi slovenskimi igralci, bodisi v igri moških parov, mešanih parov ali posameznikov.

Na tem gostovanju Mitiča in Palade, ki sta se šele pred kratkim vrnila v Jugoslavijo s turneje v inozemstvu in po zmagah v Budimpešti in Pragi, bo nastopila tudi naša druga najboljša državna teniška igralka Marija Mogorovičeva iz Opatije, ki je na državnem prvenstvu v Beogradu v igri za naslov državnega prvaka izgubila proti državni prvakinji Crnadak.

Zato bosta razen iger Mitiča in Palade zanimivi tudi igri članic posamezno, kjer se bo M. Mogorovičeva pomerila z našo najboljšo slovensko igralko Ezo Maire, ki je prav tako rivalka Crnadaki, ter igra mešanih parov Mogorovič, Mitič, Maire in Palada. Vstopnice se dobe od danes dalje v predprodaji pri Jos. Gorcu in na teniških igriščih FD Enotnosti.

Teniško prvenstvo Južnega Pacifika

New York, 3. — Na teniškem prvenstvu Južnega Pacifika v Los Angelosu je ameriški igralec Gonzales potem, ko je v tretjem kolu premagal Drobnega (CSR), v četrfinalu premagal tudi Parkerja z 2:6, 6:1, 1:6, 6:1, 6:2. V semifinalu so bili doseženi na slednji rezultati: Schröder-Gonzales (oba ZDA) 6:3, 6:3, 6:3. Kramer-Talbert (oba ZDA) 6:4, 6:2, 6:4. V igri parov sta Drobny in Crnik (CSR) v četrfinalu premagala Talberta (ZDA) in Sidwella (Avstralija) s 4:6, 10:8, 4